

ОСВІТНІ ІДЕЇ ВАЛЕНТИНА ОТАМАНОВСЬКОГО ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВИШУ

канд. іст. наук Демочко Г. Л.

Україна, м. Харків, Харківський національний медичний університет

Abstract. *The article is devoted to the definition of the place of medical Study of Region in the medical education. It is established that the medical Study of Region is important part of education plan for students of KhNMU. As a result, they can study the medical Study of Region in our university.*

Keywords: *Study of Region, historical Study of Region, medical Study of Region, V.D. Otamanovsky, methodology.*

Українознавчий блок – обов'язкова складова навчання студента-медика в українських вишах. Роль цього блоку переоцінити складно, адже він несе не тільки навчальну мету, а й потужний виховний потенціал. Для посилення виховного впливу на студентську молодь Харківський національний медичний університет образ серед елективних курсів навчального плану «Краєзнавство».

Родзинкою курсу «Краєзнавство» у ХНМУ є те, що значна роль відводиться медичному краєзнавству. Це нова галузь національного краєзнавства, яка постала на повну у 2014 році. З виходом статті у журналі «Краєзнавство» (№ 1, 2014) [1] ця галузь вийшла із забуття і стала активно розроблятися співробітниками кафедри суспільних наук ХНМУ. Вперше ідею студіювання охорони здоров'я надав відомий краєзнавець, історик, революціонер Валентин Отамановський, який у своєму «Кабінеті виучування Поділля» успішно заклав методологічні підвалини до студіювання краєзнавства в цілому.

В українознавчому блоці курс краєзнавства займає чільне місце – на нього відведено чотири кредити, або сто двадцять навчальних годин, що дозволяє організувати на належному рівні як аудиторну, так і поза аудиторну роботу. Лекційне навантаження передбачає всього десять годин, та й за цей час можна дати основні дефініції медичного краєзнавства, нерозривно пов'язуючи його із загальним курсом. Таким чином, лекції формують цілісне гармонійне уявлення про місце медичного краєзнавства у системі національного краєзнавства, його мету, завдання, методи та принципи дослідження.

Практичні заняття становлять десять годин аудиторного навантаження. За час проведення занять студенти мають змогу опанувати історію краєзнавчого руху, історію міста Харкова від заснування до початку ХХ століття, розвиток міста у 1917-1945 роках та у повоєнну радянську добу. Значної уваги приділено розвитку міста у роки незалежності до сьогодення.

Кожне практичне заняття включає у себе питання медичного краєзнавства. Це дозволяє студентам скласти цілісне уявлення про розвиток медичної наук та освіти, охорони здоров'я, фармації у місті. Чільне місце відведено історії Харківського національного медичного університету – найстарішої медичної школи в Україні [2]. Студентам розказується про діяльність і наукову спадщину Валентина Отамановського – завідувача кафедри латини ХМІ (1958-1964 рр.).

Поза аудиторне навантаження складає сто годин. З урахуванням того, що краєзнавство – курс із практичною спрямованістю, цього часу вистачає, щоб студенти виконали підсумкове індивідуальне завдання.

Зауважимо, що виконання всіх індивідуальних завдань керується Центром медичного краєзнавства, створеним у ХНМУ 2015 року [3]. Центр надає методичну підтримку студентам, забезпечує необхідною літературою тощо. Працівники Центру – викладачі кафедри суспільних наук ХНМУ, які впритул пов'язані з навчально-виховним процесом, тому завжди тримають зв'язок із студентською молоддю та допомагають реалізовувати їм поставлені завдання. В майбутньому році Центр широко відзначати 125-річний ювілей з дня народження В. Отамановського.

Для успішного вивчення курсу студенти мають у вільному доступі літературу як з основ краєзнавства, так і з питань історії харківської охорони здоров'я. В Репозитарії ХНМУ

викладені навчальні посібники та монографії В.М. Лісового, І.Ю. Робака та Г.Д. Демочко з означених питань, на допомогу студентам є методичні вказівки з курсу «Краєзнавство» [4-7].

Медичне краєзнавство сьогодні реалізує свій потужний потенціал не тільки у Харківському національному медичному університеті. Основні положення медичного краєзнавства взяли на озброєння колеги з Івано-Франківського національного медичного університету [8]. Гадаємо, що вивчення курсу стане у пригоді студентам-медикам усіх медичних вишів, сприятиме формування патріотизму та почуття гордості за рідний край.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демочко Г. Л. Історичне та медичне краєзнавство: проблеми ідентифікації та співвідношення / Г. Л. Демочко // Краєзнавство: науковий журнал. 2014. – №1. – С. 93-99.

2. Robak I. Yu. Value of Kharkiv National Medical University in formation and development of Ukrainian higher medical education: historical and legal aspect / I. Yu. Robak // Inter Collegas. – 2015. – Vol. 4. – № 2. – P. 406-420.

3. Центр медичного краєзнавства ХНМУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2390%3A2015-03-11-08-11-32&catid=50%3A2015-03-11-08-06-17&Itemid=12&lang=uk

4. Лісовий В. М., Робак І. Ю. Історія охорони здоров'я в Харкові: Навч. посібник. – Харків: ХНМУ, 2008. – 178 с.

5. Робак І. Ю. Організація охорони здоров'я в Харкові за імперської доби (початок XVIII ст.–1916 р.): монографія / І. Ю. Робак. – Х. : ХДМУ, 2007. – 346 с. (іл. 24 с.)

6. Робак І. Ю. Охорона здоров'я у першій столиці радянської України (1919-1934 рр.) : [монографія] / І. Ю. Робак, Г. Л. Демочко. - Х.: Колегіум, 2012. - 260 с. (іл. 14 с.)

7. Краєзнавство: метод. вказівки для вітчизн. студентів мед. ф-тів / Харк. нац. мед. ун-т ; упоряд.: І. Ю. Робак, Г. Л. Демочко, О. В. Чернуха. – Х. : ХНМУ, 2017. – 20 с.

8. Любчик І. Краєзнавство в структурі українознавчих дисциплін вищої школи: досвід Івано-Франківського національного медичного університету / І. Любчик // Обрії. – 2014. – №2(39). – С. 61-62.